

Cada dia, en llevar-nos i mirar la nostra Agenda, repassem i repensem els nostres compromisos, les activitats previstes i les imprevistes, afirmem les nostres ganes de canviar el món i els esforços perquè aquest món no se'ns empassi, no ens assimili des d'una hegemonia cultural que tritura les subjectivitats, les consciències, els cors.

Aquest exercici quotidià és assaltat sistemàticament per alguna emergència. Joves desaparegudes, nenes incinerades a Guatemala, germanes de lluita assassinades o presoneres a Colòmbia, o a Perú, camperoles sense terra preses a Brasil. I alhora, genocides que tornen als carrers, feminicides que ens amenacen, pobles afectats per la contaminació que les corporacions transnacionals i els governs que els serveixen escampen pels territoris, i per malalties que es multipliquen com a conseqüència dels agrotòxics, del cianur, del verí a les aigües i a les terres. No manquen entre aquests ensurts cops d'estat possibles o concretats, invasions, matances, violències mitjançant les quals el poder mundial cerca reafirmar la seva dominació sobre els nostres cossos i territoris, que a Abya Yala es refuncionalitzen en clau neocolonial i capitalista.

Les bruixes del segle XXI. Creadores/cuidadores

Ser creadores i cuidadores d'un projecte de vida, de bon viure, és la pulsio que ens anima a les que pensem el feminisme des dels moviments indígenes, camperols, de treballadores, dels barris, de les escoles i universitats, de les places, de les cantonades, en clau de refundació de la Nostra Amèrica, promovent i impulsant des dels nostres projectes immediats, camins vers les revolucions ecofeministes, socialistes, del bon viure, que ens permetin desmuntar totes les opressions.

Les polítiques de mort de les corporacions transnacionals, els imperialismes i els narcoestats, intenten reduir no només els drets conquerits per

les dones i pels pobles durant més de cinc segles de lluites llibertàries; pretenen arrasar completament amb el nostre desig, la nostra rebel·lia, la nostra convicció sobre la necessitat de realitzar les revolucions postergades.

La rapacitat amb què violenten els territoris per saquejar-los en el menor temps possible, satisfent així la seva lògica d'acumulació per desposseïció, per rampinya i per superexplotació de la força de treball, ens col·loca als límits d'una autèntica guerra, que en qualsevol moment esdevindrà guerra oberta, de mitjana o alta intensitat. Una guerra que no hem escollit. Una guerra que ens espanta. Una guerra que no volem, però que si no afrontem, ens va exterminant silenciosament.

La violència és el mecanisme coercitiu amb què volen disciplinar les voluntats, per tal que siguem nosaltres, les dones, les que renunciem als nostres sabers, a les nostres formes d'estar en el món, i refem una i altra vegada la cultura patriarcal. No obstant, les dones d'aquest continent tenim una experiència intensa de resistència als genocidis amb què es van marcar les fronteres colonials, i es van dibuixar les ferides dels nostres cossos que van ser botí de totes les guerres de conquesta.

La darrera dècada, una successió de crims dibuixa els contorns del continent esquitxat de "feminicidis territorials", que van tenir la seva veu d'alerta amb l'assassinat a Mèxic de Bety Cariño, el 27 d'abril de 2010, després l'assassinat de Berta Cáceres, a Hondures, coordinadora general del COPINH, el 2 de març de 2016. Dues dones emblemàtiques, cuidadores dels rius, dels territoris, dels boscos, de les dones, dels pobles. Com ho eren també Lesbia Yaneth Urquía Urquía, vinculada al COPINH, que liderava una lluita a Hondures contra dos projectes hidroelèctrics, assassinada el 6 de juliol de 2016; i Macarena Valdés, educadora de la comunitat maputxe Newen Tranquil, que era part de

la lluita contra un embassament a Xile, assassinada el 22 d'agost de 2016; Laura Leonor Vásquez Pineda, integrant del Comitè en Defensa de la Vida de San Rafael Las Flores, que es va enfrontar al projecte miner San Rafael, assassinada a Guatemala el 16 de gener d'enguany; i Luz Herminia Olarte, Maricela Tombé, Ruth Alicia López Guisao i Yoryanis Isabel Bernal Varela, dones indígenes, camperoles, líders populars, assassinades enguany a Colòmbia.

Podríem continuar esmentant totes les dones assassinades per ser dones a Abya Yala, i a totes les preses i amenaçades de presó o de mort. Però el que volem senyalar són les diferents menes de feminicidi. N'hi ha que pretenen acabar amb l'avenç de la consciència de les dones, que es concreta en la nostra autonomia, en la nostra capacitat de decidir sobre els nostres cossos i vides. Els qui històricament s'han sentit propietaris de "les seves dones", pretenen disciplinar el creixement de la nostra rebel·lió feminista a través de la violència. D'altres són els "feminicidis territorials", amb els quals el poder vol exterminar o disciplinar mitjançant la por, les dones cuidadores dels territoris terra, dels béns comuns, de les possibilitats de vida present i futura dels nostres pobles.

Per això el nostre ecofeminisme, indígena, negre, camperol, popular, desafia totes les lògiques de conquesta: la que destrueix la natura i la que ens mata "per ser dones". L'ecocidi, el feminicidi, el genocidi, són diferents cares d'un mateix projecte capitalista que ja no dissimula la seva agressivitat ni la barbàrie, realitzades en nom de la "civilització", el "progrés" o el "desenvolupament".

Les nostres revolucions estan en marxa

Malgrat tota l'agressió, el nostre projecte de vida és sostingut i renovat generacionalment per milers de dones que, en el camp o a les ciutats, han anat aprenent de les seves mares, àvies, ancestres, que la nostra resistència és invencible. Que el nostre feminisme és un afer col·lectiu i multitudinari, que no es pot "controlar" a través de l'assassinat. Que és un moviment de milers de bruixes que volen al cel en bandades, convidant a desobeir l'ordre i a trencar el silenci patriarcal.

Les nostres accions no estan reduïdes a un grup de temes d'"interès de les dones". Som part del conjunt de les lluites populars per la vida, i per la llibertat, per la justícia i per la dignitat. Sabem que aquestes lluites exigeixen revolucions. Transformacions profundes de les nostres formes d'estar al món, de relacionar-nos entre nosaltres i en la natura. Per això, alhora que som part del conjunt de lluites socials i polítiques, de les lluites per reformes i per revolucions, exigim als nostres companys en les organitzacions polítiques, en els moviments populars i a les cases, que siguin sensibles i passin a formar part de les nostres demandes com a dones. Perquè no n'hi ha prou amb tornar-se "políticament correcte", i anomenar-se solidaris amb les lluites feministes. És imprescindible que les revolucions els travessin, i que els que tenen privilegis per ser homes, o per ser blancs/es, o per altres factors que esdevenen hegemònics, renunciïn conscientment a aquests privilegis, per caminar de costat amb les més oprimides entre els oprimits.

Les nostres revolucions estan en marxa. Malgrat el retrocés que sacseja el continent i el món, malgrat la guerra que ens han declarat, les feministes continuem als carrers, no abandonem les places, no acceptem que ens imposin els drets de propietat sobre les nostres vides o sobre els nostres territoris.

Encara que ens matin, encara que ens amenacin, encara que ens empresonin, continuarem acompanyant cada germana que defensí el seu cos o el seu espai de vida, donarem suport a cada dona amenaçada, a cada lesbiana, trans, travestí, fustigada per l'heteronormativitat, a cada nena abusada. Continuarem cercant cada noia desapareguda. I continuarem denunciant cada violent fill del patriarcat i els seus còmplices. No aconseguiran tancar-nos en el món domèstic altre cop.

Som hereves d'aquelles bruixes que cremaren, i de les que van sobreviure per explicar-ho. Som les dones invisibles, que ara ocupem l'espai públic, i tots els espais que desitgem, per revolucionar les revolucions, des dels nostres cossos i territoris insurrectes. □